

Στις άλλες σελίδες

- ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ 1981
- ΚΥΠΡΟΣ 1981: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ/ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ
- ΒΙΛΛΥ ΜΠΡΑΝΤ: ΚΑΤΕΥΝΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
- ΚΡΑΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Στόχος το εργατικό κίνημα

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ

Η ατμόσφαιρα πολέμου που δημιουργείται από τα στρατεύματα κατοχής της Τουρκικής Χούντας με τις στρατιωτικές ενισχύσεις και κινητοποιήσεις, τις ασκήσεις και τις παραβιάσεις του εναερίου χώρου στην Κύπρο και η κλιμάκωση της έντασης στις σχέσεις μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας στοχεύουν καθαρά στην καταπίεση του Κυπριακού, του Ελληνικού και του Τούρκικου εργατικού κινήματος.

Μετά τη νίκη του ΠΑΣΟΚ στην Ελλάδα και την κορύφωση της πολιτικής κρίσης στην κατεχόμενη Κύπρο η Τουρκική Χούντα έχει πια αναλάβει ανοιχτά το ρόλο του αστυνομικού στην περιοχή μας με τις ευλογίες του Αμερικάνικου Ιμπεριαλισμού.

Η δημιουργία της έντασης που παρατηρείται τις τελευταίες μέρες πετυχαίνει πολλαπλούς στόχους για την Τουρκική αντίδραση και τον Ιμπεριαλισμό.

Πρώτα-πρώτα της δίνει την ευκαιρία να ενισχύσει τις κατοχικές δυνάμεις που φανερά πια χρησιμοποιούνται για σκοπούς καταστολής του τουρκοκυπριακού εργατικού κινήματος. Για τις τουρκοκυπριακές μάζες γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρο πως η «ειρηνική επιχείρηση» του 1974 δεν είχε σκοπό την προστασία τους αλλά την αστυνόμευση και την ενίσχυση της εκμετάλλευσής τους από την Τ/κοκυπριακή αστική τάξη.

Δεν είναι εξ' άλλου καθόλου τυχαίο το γεγονός πως η κλιμάκωση της έντασης συμπίπτει με την καταβαράθρωση της δημοτικότητας του Ντενκτας — πράγμα που φάνηκε στις εκλογές του Ιούνη — και τον κίνδυνο ανατροπής του από την Τ/κυπριακή αντιπολίτευση. Η εκβιαστική επιβολή — με την παρέμβαση της Χούντας — διαπραγματεύσεων μεταξύ των κομμάτων Εθνικής Ενότητας του Ντενκτας και Κοινωνικής Απελευθέρωσης του Ντουρντουραν για δημιουργία Κυβέρνησης συνασπισμού λίγο μετά το επιτυχές ψήφισμα μομφής της αντιπολίτευσης ενάντια στην Κυβέρνηση και τις συμφωνίες της αντιπολίτευσης για δημιουργία Κυβέρνησης, η πρόσφατη δήλωση/προειδοποίηση του Τούρκου Πρωθυπουργού Ουλουσού, ότι στην Κύπρο υπάρ-

χουν πολλά και ανάφελα κόμματα, οι συλλήψεις Τ/Κυπρίων στρατιωτικών στην Βόρεια Κύπρο (βλέπε «Τα Νέα» 12/1/2) αποτελούν μερικές μόνο — απτες — ενδείξεις για τις επιδιώξεις του Τούρκικου στρατιωτικού κατεστημένου και των πονίων του στην Κύπρο.

Αντιμέτωποι με την εκρηκτική οικονομική και κοινωνική και πολιτική κρίση που μαστίζει την Τ/κυπριακή κοινωνία και τον κίνδυνο μαζικής εξέγερσης φαίνεται να έχουν αποφασίσει την ανοικτή πια επιβολή στρατιωτικού καθεστώτος και στα κατεχόμενα («Ανοικτή» γιατί μια συγκαλυμμένη επιβολή τέτοιου καθεστώτος υπάρχει ήδη ουσιαστικά). Η απειλή αυτή χρησιμεύει σαν ένας ακόμα μοχλός πίεσης στο κόμμα του Ντουρντουραν για μια πλήρη υποταγή στα συμφέροντα της αστικής τάξης με την αποδοχή των όρων του Κόμματος Εθνικής Ενότητας για Κυβέρνηση συνασπισμού.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες η δημιουργία πολεμικής έντασης λειτουργεί σαν προπέτασμα καπνού για μετριασμό των αντιδράσεων των Τ/κυπριακών μαζών, με τη στρόφη του ενδιαφέροντος τους στον ευαίσθητο ακόμα τομέα των εθνικιστικών συνθημάτων κι επιδιώξεων.

Δεν αποκλείεται μάλιστα μέσα στις συνθήκες που διαμορφώνονται και δεδομένου του αδιεξόδου στις διακοινοτικές συνομιλίες, να πραγματοποιηθεί και η χιλιοεπαναλαμβανόμενη απειλή για ανακήρυξη Ανεξάρτητου Τ/κυπριακού κράτους.

Η δημιουργία έντασης στις σχέσεις της Τουρκικής Χούντας με την Ελλάδα λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο, - για χάρη της αστικής τάξης και των στρατοκρατόρων της Τουρκίας, - όσον αφορά τις Τουρκικές μάζες. Αντιμέτωποι με οικονομική χρεωκοπία και κοινωνική σήψη που ο δικτατορικός γύφος αποδεικνύεται ανίκανος να ξεπεράσει είτε καν να μετριάσει, η Χούντα στοχεύει στη διατήρηση του σαβινιστικού μίσους, και στην καλλιέργεια του μύθου του κινδύνου από τους «γκιαούρηδες» για να δικαιολογεί την άγρια εκμετάλλευση και βάρβαρη καταπίεση του Τούρκικου λαού.

Ταυτόχρονα στοχεύει στην δημιουργία εσωτερικών προβλημάτων στην Κυβέρνηση Παπανδρέου βοηθώντας τη δεξιά στην Ελλάδα που προσπαθεί να συνδέσει στις συνειδήσεις των Ελλήνων μαζών την επιδείνωση στις σχέσεις με την Τουρκία και τον κίνδυνο πολέμου με την «άκαμπτη» στάση της Κυβέρνησης απέναντι στα «εθνικά θέμα-

τα» (Αιγαίο, Κυπριακό) κι απέναντι στους Νατοϊκούς σημμάχους. Εκμεταλλεύονται έτσι το φυσιολογικό αντιπολεμικό μίσος που έχει ο Ελληνικός — και κάθε λαός για να πείσουν τη νέα Κυβέρνηση να νερώσει το κρασί της και να γίνει πιο υποχωρητική στην εξωτερική της πολιτική.

Μια παρόμοια τακτική ψιθύρου ακολουθούν και στην Κύπρο όλες εκείνες οι δυνάμεις που είτε θέλουν να πλήξουν τη δημοτικότητα της σοσιαλιστικής Κυβέρνησης στην Κύπρο είτε θέλουν να εκβιάσουν τη σωπήρηση αποδοχή νέων διχοτομικών υποχωρήσεων στο Κυπριακό.

Έτσι δύο συνθήματα: «Αν δεν υποταχθούμε θα μας πιάσουν όλους» και «με τις φωνές του ο Αντρέας ξεσηκώνει τους Τούρκους» διαδίδονται σήμερα αρκετά πλατεια ανάμεσα στις κυπριακές μάζες.

Ο κίνδυνος κατάληψης ολόκληρης της Κύπρου από τα κατοχικά στρατεύματα χρησιμοποιείται ασφαλώς και για ένα άλλο λόγο: Για να περνα μέσα στις Ε/Κυπριακές μάζες η γνωστή πολιτική της ταξικής συνεργασίας με την «πατριωτική αστική τάξη» και η αναβολή των ταξικών αγώνων για χάρη της αντιμετώπισης της τεχνικής πολεμικής έντασης είναι η κατανόηση όλων των πτυχών και των αιτιών της και η εξήγηση της στον κυπριακό λαό. Η δημιουργία κλίματος πανικού που καλλιέργειται από πολλές εφημερίδες παίζει ακριβώς το παιχνίδι της Τουρκικής Χούντας.

Η ενίσχυση βέβαια του κατοχικού στρατού και η προσπάθεια δημιουργίας φιλοπόλεμων τάσεων μέσα στις Τ/κυπριακές και τις Τούρκικες μάζες δεν είναι αστεία υπόθεση. Επηρεάζει τον αγώνα του κυπριακού λαού και πρέπει να αντιμετωπιστεί χωρίς καμμία υποτίμηση.

Η απάντηση στον πανικό που προσπαθούν να προκαλέσουν στον Κυπριακό λαό είναι η σθεναρή προώθηση από την αριστερά του ξεχασμένου (και κάποτε καθολικού) αιτήματος της εργατικής τάξης για Λαϊκή Πολιτοφυλακή με δημοκρατική διοίκηση κάτω από τον έλεγχο του εργατικού κινήματος.

Στις φωνές για εθνικιστικό πόλεμο (τις οποίες φαίνεται να συμμερίζεται ο Αρχιεπίσκοπος και κάποτε η «Σημερινή») ή στις αντίθετες φωνές για παραπλήρη υποχωρήσεις πρέπει να αντιτάξουμε τη διεθνιστική ταξική πολιτική για ενότητα της Ε/Κυπριακής, Τ/Κυπριακής, Ελληνικής και Τουρκικής Εργατικής τάξης ενάντια στον κοινό εχθρό.

ΚΥΠΡΟΣ 1981: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Το 1981 αποδείχθηκε σημαντική χρονιά για το κυπριακό εργατικό κίνημα.

Το πιο σημαντικό γεγονός ήταν σίγουρα η διεξαγωγή για πρώτη φορά στην Κύπρο ουσιαστικών εκλογών με έντονη κομματική αντιπαράθεση.

Τα αποτελέσματα των εκλογών σήμαναν τη χρεωκοπία της πολιτικής της ταξικής συμφιλίωσης της συνεργασίας των κομμάτων της αριστερας με την «πατριωτική» δεξιά.

Η άνοδος του Συναγερμού, την οποία πρόβλεψε η Σοσιαλιστική Έκφραση από το 1976, ήταν μια ιστορική προειδοποίηση για τους κινδύνους που απειλούν το κυπριακό εργατικό κίνημα αν δεν προβάλει επιτέλους η αριστερά σαν πειστική εναλλακτική λύση εξουσίας στη διακυβέρνηση της δεξιάς.

Το 1981 ήταν ακόμα η χρονιά της πιο έντονης ίσως κινητοποίησης μετά το 1974 για λύση του Κυπριακού όπου κορυφώθηκαν οι ζυμώσεις, οι πιέσεις, οι διαβουλεύσεις κι οι μεσολαβήσεις, πάντα πίσω από τις πλάτες του Κυπριακού λαού.

Τα νέα αδιέξοδα στα οποία οδηγήθηκαν τελικά οι συνομιλίες των Ε/Κυπρίων και Τ/Κυπρίων αστών, σε μία περίοδο μάλιστα ευνοϊκή για την επιβολή μιας διχοτομικής λύσης απόδειξαν την τέλεια χρεωκοπία της αστικής τάξης της Κύπρου να δώσει μια οποιαδήποτε μόνιμη λύση στο «εθνικό» πρόβλημα.

Το 1981 ήταν και η χρονιά που η αντανάκλαση της παγκόσμιας κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος στην Κύπρο άρχισε να κάνει την παρουσία της έντονη και στον τελευταίο Κύπριο απασχολώντας την Κυπριακή κοινωνία όσο έντονα, αν όχι περισσότερο έντονα όσο το αδιέξοδο στο Κυπριακό πρόβλημα.

Για τους Τ/Κυπρίους εργαζόμενους το 1981 ήταν ακόμα πιο σημαδιακό. Η οικονομική και κοινωνική κρίση στα κατεχόμενα τους έφερε πολύ κοντά στην ανατροπή της Ντενκτασικής διοίκησης που κατάφερε να διατηρηθεί με τη βοήθεια της Χούντας της Τουρκίας και των ηγετών της Τ/Κυπριακής αριστερας, ιδιαίτερα του Ντουρντουραν.

Με λίγα λόγια, τα γεγονότα του 1981 στο «βόρρα» και στο «νότο» έδειξαν στους πιο συνειδητοποιημένους εργάτες πως ούτε το οικονομικό ούτε το εθνικό πρόβλημα μπορούν να λυθούν προς όφελος της εργατικής τάξης χωρίς επαναστατικές λύσεις.

Αυτά τα σημαντικά γεγονότα επιχειρούμε ν' αναλύσουμε με την ευκαιρία του νέου χρόνου με πλήρη επίγνωση πως μια χρονιά δεν είναι αρκετά μεγάλη περίοδος ώστε να επιτρέψει μια πλήρη σκιαγράφηση της ιστορικής πορείας.

1981: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

«Ο πρώτος χρόνος της δεκαετίας του 1980 άφησε να φανει πως η δεκαετία αυτή θα είναι μια από τις πιο αποφασιστικές στην ιστορία της ανθρωπότητας», γράφουμε τον περασμένο Γενάρη (Σ.Ε. φύλλο 97) στην ανασκόπηση των εξελίξεων στο διεθνή χώρο. Το 1981 δικαιώνει έντονα αυτή την τοποθέτηση. Η δεκαετία του 80 είναι η δεκαετία των Μαρξιστών. Οι αντικειμενικές συνθήκες για το πέρασμα στον υγιή σοσιαλισμό έχουν ωριμάσει πάνω σε παγκόσμια βάση. Η κρίση που μαστίζει τις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες ολόένα και οξύνεται ενώ οι ίδιοι οι αστοί οικονομολόγοι δεν βλέπουν πως είναι δυνατό να ξεφύγουν απ' αυτή ούτε στες επόμενες 1-2 δεκαετίες. Οι χώρες του παραμορφωμένου σοσιαλισμού βρίσκονται σε μια παράλληλη κρίση με ετήσιους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης πολύ κοντά στο μηδέν. Στες χώρες του τρίτου κόσμου το αδιέξοδο συνεχίζεται, και οι αντιφάσεις που τις χαρακτηρίζουν δίνουν αφορμή για ένταση της αποσταθεροποίησης και των ταξικών συγκρούσεων.

Στους ώμους των Μαρξιστών πέφτει το βαρύ ιστορικό καθήκον για τη δημιουργία του υποκειμενικού παράγοντα - δηλαδή το κτίσιμο των μαζικών επαναστατικών κομμάτων που θα καθοδηγήσουν το προλεταριάτο στην κατάληψη της εξουσίας. Οι μύθοι για αριστοκρατοποίηση και εκφυλισμό του προλεταριάτου στες ανεπτυγμένες χώρες έχουν πια καταρρεύσει. Ο γίγαντας άρχισε να ξυπνά. Κι όπως ανασηκώνεται απ' το λήθαργο κάνει να τρίζουν συνθέμελα τα παλάτια που οι αστοί για δεκαετίες έχτιζαν πάνω τους.

Στη συνέχεια θα σταθούμε στα κυριότερα γεγονότα του 1981 αναλύοντας τη σημασία και τις επιπτώσεις τους μαζί και τις προοπτικές που ξανοίγονται.

ΠΟΛΩΝΙΑ:

ΠΟΛΩΝΙΑ: Στην Πολωνία χάθηκε μια ιστορική ευκαιρία για την ανατροπή της γραφειοκρατίας. Το κίνημα που ξεκίνησε από τα ναυπηγεία του Γκτανσκ κι άπλωσε σαν φωτιά σ' ολόκληρη την Πολωνία έφτασε σε κάποιο στάδιο στη δύση του, δίνοντας την δυνατότητα στη γραφειοκρατία να το καταστείλει βίαια με το στρατό και την αστυνομία. Η τοποθέτηση που επανειλημμένα εκφράσαμε μέσα από την Σ.Ε., πως αν η πολιτική επανάσταση που ξεκίνησε δεν ολοκληρωνόταν θα είχε σαν αναπόφευκτο αποτέλεσμα τη σταθεροποίηση της γραφειοκρατίας και τη σταδιακή αποτράβηξη των παραχωρήσεων στες οποίες το εργατικό κίνημα τους ανάγκασε, επιβεβαιώθηκε με τον πιο τραγικό τρόπο. Αγώνιστες εργάτες δολοφονούνται στους δρόμους, άλλοι σπάζουν στες φυλακές, και άλλοι αντιμετωπίζουν την πιθανότητα της εξορίας.

Παρ' όλο που αρχικά ο Βαλέσα και οι υπόλοιποι ηγέτες της Αλληλεγγύης έπαιξαν προοδευτικό ρόλο βοηθώντας στο στίσιμο του συντεχνιακού κινήματος, σύντομα ο ρόλος τους μετατράπηκε σε αντιδραστικό. Ανίκανοι να καταλάβουν πως η λύση των προβλημάτων βρισκόταν όχι στην αλλαγή της γραφειοκρατίας αλλά στην ανατροπή της, γιατί ήταν ισάδια αυτή καθεαυτή η ύπαρξη της γραφειοκρατίας που ευθυνόταν για τα αδιέξοδα, μετατράπηκαν σε χαλίναγωγούς και «πυροσβέστες» του κινήματος. Όταν το κίνημα έφτασε ενστικτώδικα στα σωστά συμπεράσματα απευθύνοντας ταξικό κάλεσμα στους εργαζομένους των υπόλοιπων Ανατολικών χωρών και ζητώντας αυτοδιαχείριση και οι ηγέτες του το κτυπούσαν πισώπλατα διασπώντας το, η απογοήτευση εν όψει της έλλειψης οποιονδήποτε πια στόχων ήταν το φυσιολογικό επακόλουθο και η ήττα αναπόφευκτη. Δεν πρέπει να χόσουμε κανένα ενδοιασμό στο να πούμε πως η ιστορική

ευθύνη γι' αυτή την ήττα φέρει ακέραιη η ηγεσία του κινήματος.

Στη πτώση του ηθικού των μαζών σύμβαλε και η έξυπνη στάση της γραφειοκρατίας. Ενώ από τη μια πραγματικά εξουθένωνε τους εργάτες προτού ικανοποιήσει οποιοδήποτε αίτημα τους, από την άλλη έκοβε (σε συνεργασία με τη Σοβιετική γραφειοκρατία) τις προμήθειες αγαθών καταστρώντας έτσι τις αυξήσεις μισθών, τις οποίες είχε δώσει, εντελώς άχρηστες. Αν τελικά οι στρατιώτες δέχτηκαν να παίξουν το ρόλο των καταστολέων είναι γιατί το εργατικό κίνημα δεν μπορούσε να τους προσφέρει προοπτικές, ούτε σφάλεια σε περίπτωση που αρνιόντουσαν. Είναι σημαντικό το ότι όταν, αρχικά, τμήματα των ενόπλων δυνάμεων διατάχθηκαν να κτυπήσουν την απεργία στο Γκτανσκ, αρνήθηκαν - οι ίδιοι δε οι ηγέτες στρατού και της αστυνομίας συνέστησαν στους κυβερνώντες να μη χρησιμοποιήσουν βία γιατί οι συνέπειες θα ήταν απρόβλεπτες.

ΟΙ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Ο αντίκτυπος των Πολωνικών γεγονότων στες υπόλοιπες Ανατολικές χώρες ήταν αισθητός. Από τη μια φάνηκε πως τα μάτια των πιο ανεπτυγμένων κομμάτων των εργαζομένων αυτών των χωρών ήταν στραμμένα γεμάτα ελπίδες στες εξελίξεις που συγκλόνιζαν την Πολωνία, κι από την άλλη πως όχι μόνο οι Πολωνοί αλλά όλοι οι γραφειοκράτες της Ανατ. Ευρώπης ένοιωσαν το έδαφος να τρέμει κάτω από τα πόδια τους. Αμέσως μετά τη δημιουργία της Αλληλεγγύης στην Πολωνία, ακολούθησαν μεταρρυθμίσεις σ' όλες σχεδόν τις χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού προς όφελος των εργατών, με στόχο να προλάβουν τυχόν αναταράξεις. Κι ο πιο κύριος απ' τους λόγους γιατί οι Ρώσοι δίσταζαν τόσο πολύ να εισβάλουν, ήταν γιατί οι Πολωνοί θα μπορούσαν να κρατήσουν την αντίσταση τους (που μπορούσε να πάρει διάφορες μορφές, π.χ. καταδρομικές επιδρομές, απεργίες, διαδηλώσεις, μπούκοταξ της οικονομικής κλπ) για αρκετό καιρό, ώστε ο αναβρασμός που επικρατεί στες υπόλοιπες Ανατ. χώρες να πάρει συγκεκριμένο χαρακτήρα, οδηγώντας σε γενικό ξεσηκωμό.

Ο αναβρασμός αυτός είναι αποτέλεσμα του οικονομικού αδιέξοδου (όλες μαζί οι Ανατ. χώρες πλην της Σοβ. Ενωσης χρωστουν στη Δύση \$104 δισ.) σ' αυτές τις χώρες, και της έλλειψης οποιασδήποτε δημοκρατικής ελευθερίας, πράγμα που σκοτώνει το κίνητρο του ανθρώπου για ζωή (δεν είναι τυχαίο ότι αυτές οι χώρες έχουν τα πιο ψηλά ποσοστά αλκοολισμού παγκόσμια). Παρ' όλο που στο παρελθόν οι γραφειοκράτες απόδειξαν πως είναι ικανοί για πολύ πιο ψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης από τους καπιταλιστές, σήμερα αποτελούν τροχοπέδη στην περαιτέρω εξέλιξη των κοινωνιών που διοικούν: οι παραγωγικές διαδικασίες έχουν γίνει τόσο πολύπλοκες που είναι αδύνατο για μια γραφειοκρατική κλίκα στην κορυφή να μπορέσει να πραγματοποιήσει σωστά την οικονομία.

Ετσι, ο γραφειοκρατικός σχεδιασμός της εθνικοποιημένης οικονομίας έχει συμπληρώσει τον ιστορικό ρόλο που τάχτηκε να παίξει. Η ανατροπή των γραφειοκρατών και ο απευθείας έλεγχος της οικονομίας και πολιτικής από τους εργαζομένους μπαίνουν πια επιτακτικά στο προσκήνιο. Η κίνηση των Πολωνικών μαζών δείχνει το δρόμο που θα ακολουθήσουν οι εργάτες των υπόλοιπων Ανατολικών χωρών.

ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ - ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Η υπόσχεση της Βρεττανου πρωθυπουργού, Θάτσερ, όταν κέρδιζε τις εκλογές πριν τρία χρόνια, πως μετά από μια περίοδο δοκιμασίας ο Βρεττανικός λαός θα απολάμβανε τους πλούσιους καρπούς των θυσιών του, δεν πείθει πια κανένα. Η ανεργία είναι επίσημα γύρω στα 3 εκατομμύρια (στην πραγματικότητα είναι 4), ενώ το ακάθαρτο εθνικό εισόδημα έχει πέσει στα τελευταία τρία χρόνια κατά 7%. Η βιομηχανία κατασκευών έπεσε από το 79 μέχρι το 81 κατά 20%.

Οι άθλιες κοινωνικές συνθήκες έσπρωξαν τη νεολαία σε μανιασμένες και ανοργάνωτες εκδηλώσεις της αγανάκτησής τους. Προτού προλάβουν να ησυχάσουν τα πράγματα από τις μάχες ανάμεσα σε διαδηλωτές και αστυνομικούς στο Μπρίξτον τον περασμένο Απρίλη, οι ταραχές

επεκτάθηκαν σε 20 περίπου πόλεις της χώρας. Η νεολαία, γυρεύοντας διέξοδο στην αγανάκτηση της κατάστρεψε οτιδήποτε έβρισκε, σπάζοντας τζάμια, πυρπολώντας κτίρια και κτυπώντας την αστυνομία. Για την ειρηνική Αγγλία οι εξελίξεις αυτές ήταν πρωτοφανείς.

Το Συντηρητικό κόμμα είναι σήμερα εντελώς απομονωμένο. Οι συγκρούσεις ανάμεσα σε μερίδες αυτού του κόμματος έχουν φτάσει στο στάδιο της ανοικτής πολεμικής. Το Συμβούλιο των εμποροβιομηχάνων της Βρετανίας έχει δηλώσει ανοικτά την αντίθεση του προς την πολιτική που ακολουθείται. Την διάσπαση της αστικής τάξης ο Λένιν είχε χαρακτηρίσει σαν ένα απ' τους δείκτες της ύπαρξης προεπαναστατικών συνθηκών.

Το εργατικό κόμμα, που σε προηγούμενες κρίσεις έπαιζε το ρόλο του στηλοβάτη της αστικής τάξης, σήμερα έχει χάσει την εμπιστοσύνη των αστών. Η τρομαχτική αύξηση της επιρροής των αριστερών ρεφορμιστών και του Τόννυ Μπεν, καθώς και της Μαρξιστικής τάσης των Μιλιταν, μέσα στο κόμμα, κάνει ώστε η πιθανότητα εκλογής του Εργατικού Κόμματος στην κυβέρνηση να πανικοβάλλει τους αστούς.

Μπροστά στην απομόνωση του Συντηρητικού Κόμματος και την αριστεροποίηση του Εργατικού, η δημιουργία του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος από δεξιούς ηγέτες των Εργατικών, αποτελεί την τελευταία ελπίδα των αστών. Δίχως την ενεργο υποστήριξη των βιομηχάνων το κόμμα αυτό δεν θα δημιουργόταν ποτέ. Προτού καν ιδρυθεί, οι αστοί είχαν υποσχεθεί βοήθεια ύψους 50 εκατ. στερλινών - πολύ ψηλότερη απ' όση έδιναν πάλια στους Συντηρητικούς. Ο δε τύπος έχει ριζεί όλο του το βάρος στο να βοηθήσει το νέο κόμμα.

Τρεις εκλογικές επιτυχίες που είχαν οι Σοσιαλδημοκράτες στην περασμένη περίοδο ο αστικός τύπος υπέρβαλε και μεγέθυνε διαστρεβλώνοντας κιόλας τα γεγονότα για να τις παρουσιάσει σαν παταγώδεις ήττες για του Ερ-

γατικούς. Σήμερα η Μαρξιστική τάση μέσα στο εργατικό Κόμμα αντιμετωπίζει την πιο σκληρή επίθεση που της έγινε ποτέ με στόχο την απαγόρευση της εφημερίδας της και την αποβολή των υποστηρικτών της. Σ' αυτή την προσπάθεια έχει επιστρατεύσει όχι μόνο η δε-

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ

ζια πτέρυγα του κόμματος αλλά και τα κόμματα των Σοσιαλδημοκρατών και Συντηρητικών καθώς κι ολόκληρος ο αστικός τύπος. Αυτό που κατά κύριο λόγο πετυχαίνουν όμως οι αστοί είναι να μεταφέρουν μ' αυτό τον τρόπο τις Μαρξιστικές ιδέες σε κάθε σπίτι. Για παράδειγμα μέσα στη βδομάδα 3 με 10 Δεκεμβρίου εκπρόσωποι του Μιλίταντ παρουσάστηκαν 15 περίπου φορές από την Βρετανική τηλεόραση κι άλλες τόσες από το ραδιόφωνο.

Στην ΙΡΛΑΝΔΙΑ έληξε άδοξα η απεργία πείνας των στελεχών του IRA που ξεκίνησε ο Μόμπυ Σάντς. Μπροστα στην αδιάλλακτη στάση της κυβέρνησης Θάτσερ που δεν ήταν διατεθειμένη να κάμει οποιεσδήποτε παραχωρήσεις στα αιτήματα των απεργών του IRA, η διάθεση της Βρετανικής και Ιρλανδικής κοινής γνώμης άρχισε ν' αλλάζει νοιώθοντας πως ζώες πήγαιναν χαμένες δίχως να υπάρχει καμμία προοπτική για να πετύχουν οτιδήποτε. Μπροστα στην αντίδραση των συγγενών των φυλακισμένων και το κλίμα απάθειας που άρχισε να χαρακτηρίζει τα λαϊκά στρώματα, ο IRA σταμάτησε την απεργία. Το αδιέξοδο του IRA επιδεινώθηκε από το γεγονός πως αμέσως μετά το σταμάτημα της απεργίας η κυβέρνηση ικανοποίησε ορισμένα από τα αιτήματα των απεργών τονώνοντας έτσι το αίσθημα πως πολλοί από τους θανάτους πήγαν εντελώς χαμένοι. Η επόμενη ενέργεια του IRA ήταν να τοποθετηθεί βόμβες στο Λονδίνο. Το μόνο αποτέλεσμα των βόμβων, ειδικά αυτών που είχαν τοποθετηθεί στην κεντρική αγορά του Λονδίνου (Oxford Street), ήταν να χάσει ο IRA τη σχετική συμπάθεια που είχε κερδίσει από το Βρετανικό κοινό, για ανθρωπιστικούς κύρια λόγους.

Οι τελευταίοι μήνες του 81 έδειξαν πως την προσοχή των Ιρλανδικών μαζών τραβα όλο και περισσότερο η ανάγκη για αγώνα για να διαφυλάξουν το βιοτικό τους επίπεδο. Στην Νότιο Ιρλανδία έγινε τις προάλλες κοινή πορεία Προτεστάντων και Καθολικών εργατών ενάντια στην ανεργία. Η αδιαφορία των μαζών προς τη θρησκευτική διαμάχη, κάτι στο οποίο συντείνουν τα αυξημένα οικονομικά προβλήματα, είναι ιδιαίτερα αισθητή. Χαρακτηριστικό είναι ότι μετά τη δολοφονία δύο Προτεστάντων από τον IRA, ο φανατικός προτεστάντης ηγέτης Ιαν Πείσλυ κάλεσε διαδήλωση διαμαρτυρίας στην οποία όμως παρευρέθησαν μόνο 4 με 5 εκατοντάδες προτεστάντων. Την ίδια δε βδομάδα σε δύο καθολικές επαρχίες της Β. Ιρλανδίας τα τοπικά συμβούλια κάλεσαν πορείες διαμαρτυρίας προς την πολιτική της κυβέρνησης, με ταξικά αιτήματα.

Υπάρχουν αρκετά ενθαρρυντικά στοιχεία που να κάνουν να φαίνεται πως τα πιο ανεπτυγμένα τμήματα των καθολικών και Προτεστάντων εργατών καταλαβαίνουν πως ο Θρησκευτικός φανατισμός δεν εξυπηρετεί κανένα και πως προτεστάντες και καθολικοί έχουν κοινά συμφέροντα για μια κοινή πατρίδα, μια Σοσιαλιστική Ιρλανδία.

ΗΠΑ

Οι εκλογές που έγιναν στες ΗΠΑ και που ανάδειξαν σαν Πρόεδρο τον Ρόναλντ Ρήγκαν είχαν σαν κύριο χαρακτηριστικό την απάθεια των Αμερικανικών μαζών, αφού 47% των ψηφοφόρων απέσχε. Λίγοι μόνο μήνες της Ρηγκανικής διακυβέρνησης όμως είχαν

σαν αποτέλεσμα αυτή η απάθεια να μετατραπεί σε αγανάκτηση και να φέρει στο φως πρωτοφανή για τον Αμερικανικό χώρο φαινόμενα. Οι ελεγκτές εναερίου κυκλοφορίας κατέβησαν σε απεργία διάρκειας που παρ' όλη την τελική αποτυχία της έδειξε την διάθεση των εργαζομένων για αγώνα καθώς και τον διεθνιστικό τους προσανατολισμό. Η δε διαδήλωση που καλέστηκε από τα συνδικάτα ενάντια στην οικονομικο-κοινωνική πολιτική του Ρήγκαν ήταν πιο επιβλητική κι από τις διαδηλώσεις που γίναν ενάντια στον πόλεμο του Βιετνάμ το '68-'69 - με τη συμμετοχή μισού περίπου εκατομμυρίου.

Οι κινητοποιήσεις αυτές δείχνουν πως οι εργαζόμενοι στην πιο πλούσια και ανεπτυγμένη χώρα του κόσμου, δεν είναι διατεθειμένοι να δεχθούν αδιαμαρτύρητα την επίθεση των αστών. Η πολιτική του Ρήγκαν, ενός από τους πιο ένθερμους υποστηρικτές του Μονεταρισμού, δεν έχει παρα να σπρώξει τις μάζες σε ριζοσπαστικές διεξόδους. Ήδη, η αριστερά πτέρυγα του Δημοκρατικού Κόμματος συσπειρώνεται για να αντιμετωπίσει πιο αποτελεσματικά τον Ρήγκαν απ' τη μια και την δεξιά πτέρυγα του κόμματος απ' την άλλη, ενώ οι φωνές υπέρ της δημιουργίας ενός Εργατικού Κόμματος ολοένα και αυξάνονται. Μια τέτοια εξέλιξη θα έχει εξαιρετικά σημαντικές επιπτώσεις στον αμερικανικό χώρο. Με αυξημένο το ηθικό και την εμπιστοσύνη στη δύναμη τους οι εργαζόμενοι θα κατεβουν σε πιο αγωνιστικές διεκδικήσεις και πιο μαχητικές κινητοποιήσεις για να προστατέψουν τα συμφέροντά τους. Απογοητευμένοι δε από την ηγεσία του κόμματος τους, - που μπορούμε από τώρα να φανταστούμε τον καρριεριστικό, οππορουνιστικό και ρεφορμιστικό της χαρακτήρα, - θα στρέφονται σε ολοένα και πιο αριστερά στοιχεία μέσα στο κόμμα - μια πορεία παράλληλη μ' αυτή του Βρετανικού Εργατικού Κόμματος, μόνο που θα είναι πολύ πιο σύντομη και εσπευσμένη.

ΓΑΛΛΙΑ - ΕΛΛΑΔΑ

Στον περασμένο χρόνο οι λαοί των δυο χωρών πανηγύρισαν τη άνοδο των σοσιαλιστών στην εξουσία, στην μεν Γαλλία μετά από 25 χρόνια δεξιάς διακυβέρνησης, στη δε Ελλάδα για πρώτη φορά στην ιστορία. Το κοινό χαρακτηριστικό των δυο εκλογών είναι το ότι και στις δυο περιπτώσεις οι σοσιαλιστές ηγέτες στήριξαν την επιτυχία τους στην υπόσχεση για ριζικό μετασχηματισμό της κοινωνίας. Η πολιτική τους είναι επίσης κοινή: συνίσταται στη διατήρηση του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής, στες αυξημένες κυβερνητικές δαπάνες, στο αυξημένο έλεγχο πάνω στο ιδιωτικό κεφάλαιο, στην τόνωση της ζήτησης και την τόνωση της προσφοράς.

Η αδυναμία αυτού του προγράμματος φάνηκε ήδη στην περίπτωση της Γαλλίας. Παρ' όλα τα ωφέλη που πρόσφερε η κυβέρνηση Μιττεραν στους Γάλλους εργάτες και παρ' όλη την προσπάθεια της να λύσει το πρόβλημα του στασιμοληθωρισμού, η ανεργία αντι να πέσει (μια από τις πιο σημαντικές υποσχέσεις του Μιττεραν) αυξήθηκε! Αυτό ήταν αποτέλεσμα του μπουκόταζ της οικονομίας από τους κεφαλαιοκράτες, οι οποίοι αρνούνται να επενδύσουν και προβαίνουν σε μαζικές απολύσεις.

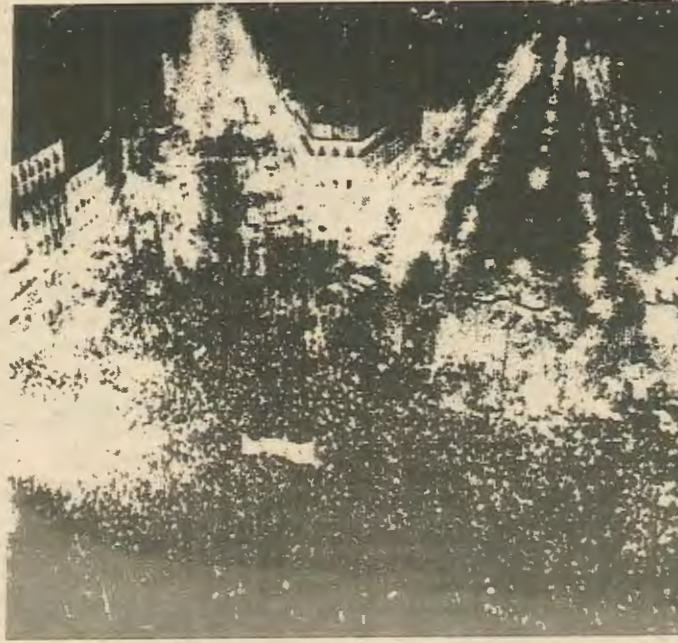
Το αναθάρεμα αυτό και η ανεπιθύηση των αστών αποτέλεσε το

κεντρικό θέμα συζήτησης στο πρόσφατο συνέδριο του Σοσιαλιστικού Κόμματος. Η αριστερά του κόμματος κατάφερε να κερδίσει την πλειοψηφία των συνεδρών, υπέρ της λήψης πιο δραστικών μέτρων ενάντια στους αστούς. Το βασικό μήνυμα του συνεδρίου ήταν η ανησυχία πως παρ' όλο που η κυβέρνηση βρισκόταν στα χέρια των Σοσιαλιστών, η πραγματική εξουσία βρισκόταν στους κεφαλαιοκράτες. Η αντίφαση αυτή δεν έχει παρα να σπρώξει τη βάση του Σοσιαλιστικού κόμματος σε όλο και πιο ριζοσπαστικά συμπεράσματα.

Στην Ελλάδα οι αριστερες δυνάμεις πέτυχαν τη δεύτερη μεγαλύτερη εκλογική επιτυχία της αριστερας στην ιστορία. (Στην Πορτογαλία το 74 πέτυχαν 66%). Η άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία έφερε ένα αέρα ελευθερίας στες καρδιές του ελληνικού λαού. Η εκδημοκρατικοποίηση της κοινωνίας, το δυνάμωμα της ιδέας του συνδικαλισμού, η ανύψωση του βιοτικού επιπέδου και της κοινωνικής δύναμης των εργαζομένων, η εκδημοκρατικοποίηση της παιδείας είναι μέτρα εξαιρετικής σημασίας, είναι όπλα στα χέρια των εργαζομένων που τους αναπτύσσουν το ηθικό και τους βοηθούν στον ιστορικό τους ρόλο για ανατροπή του καπιταλισμού.

Τα μέτρα αυτά όμως δεν είναι αρκετά για την πραγματική σοσιαλιστική αλλαγή. Η κρίσιμη αδυναμία της Ελληνικής κυβέρνησης βρίσκεται στο ότι μόνο 20% της οικονομίας προορίζεται για εθνικοποίηση (15% είναι ήδη εθνικοποιημένο). Αν δεν προχωρήσει στην εθνικοποίηση όλων των βασικών τομέων της οικονομίας ώστε να ελέγχει πραγματικά την

Ο Γαλλικός λαός πανηγυρίζει

παραγωγή, η προσπάθεια της κυβέρνησης για τόνωση της προσφοράς και των επενδύσεων θα σκοντάψει στο μπουκόταζ των αστών. Ταυτόχρονα, οι ψηλές αυξήσεις εισοδημάτων που έχουν δοθεί, θα οδηγήσουν σύντομα σε μια έκρηξη του πληθωρισμού.

Η παρουσία του Καραμανλή στην προεδρία αποτελεί μία συνεχή απειλή για την κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ. Με τις πρώτες σοβαρές δυσκολίες της κυβέρνησης, κι όταν κρίνει πως οι δυνάμεις της Δεξιάς έχουν ανασυνταχτεί, ο Καραμανλής έχει τη δύναμη να τη διαλύσει και να προκηρύξει νέες εκλογές. Μια τέτοια άνοδος της δεξιάς στην εξουσία θα έχει σαν αποτέλεσμα την ονέυνση της ταξικής πάλης, με την εργατική τάξη όμως πολύ πιο δυνατή. Ταυτόχρονα η αποτυχία της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ να λύσει ριζικά τα προβλήματα θα δυναμώσει τα πιο αριστερά στοιχεία μέσα στο κόμμα και τους Μαρξιστές που βρίσκονται σ' αυτό. Παράλληλα χρειάζεται επαγρύπνηση για την πιθανότητα να κινηθούν οι στρατιωτικοί, γιατί παρ' όλο που αυτο αποκλείεται για τα επόμενα 2-3 χρόνια, αν σε κάποιο στάδιο οι μάζες απογοητευτούν και χάσουν το ηθικό τους μέσα σε συνθήκες οικονομικού και πολιτικού αδιεξόδου η δεξιά πολύ πιθανό να προχωρήσει στη χρησιμοποίηση του στρατού.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Το πρόωρο ανώριμο πραξικόπημα της 23ης του Φεβράρη αντικατοπτρίζει τις σημερινές αντιφάσεις της Ισπανικής κοινω-

νίας, και την κρίση που επικρατεί σ' όλα τα επίπεδα. Η οικονομική κρίση έχει πάρει καταστροφικές διαστάσεις με εκατομμύρια άνεργους οι οποίοι δεν δικαιούνται καν ανεργιακό επίδομα, το κυβερνών δεξιο κόμμα βρίσκεται υπο διάλυση χάνοντας συνεχώς υποστήριξη, στα σώματα ασφαλείας κυβερνούν ανοικτά οι υποστηρικτές του Φράνκο, και οι ηγεσίες των εργατικών κομμάτων έχουν εκφιλίστει εντελώς. Ειδικά το Κομμουνιστικό Κόμμα περνα βαθεία εσωτερική κρίση - μετά τη διάσπαση στο ΚΚ Ισπανίας στη χώρα των Βάσεων, έχουν ακολουθήσει διασπάσεις σε μια σειρά άλλες επαρχίες της Ισπανίας, ενώ η γραφειοκρατία έχει χάσει εντελώς τον έλεγχο της πάνω στη βάση.

Ο λόγος για την αποτυχία του πραξικόπηματος βρίσκεται στην τεράστια δύναμη που έχει σήμερα η εργατική τάξη - κάτι που έκανε το βασίλεια και τους πολιτικούς εκπομπούς της αστικής τάξης να αντανιωθούν στο πραξικόπημα γιατί καταλάβαιναν πως δεν θα μπορούσε να κρατήσει ούτε όσο κράτησαν οι συνταγματάρχες στην Ελλάδα. Ο κίνδυνος όμως για πραξικόπημα, υπάρχει συνεχώς: τα σώματα ασφαλείας είναι κυριολεκτικά άθικτα από τον καιρο του Φράνκο. Η δεξιά, από τη μια δεν τολμά να τους αγγίξει κι από την άλλη δεν θέλει γιατί καταλαβαίνει πως αυτοί αποτελούν το τελευταίο στήριγμα της. Η τραγική θέση που πήραν οι ηγέτες των εργατικών κομμάτων (Σοσιαλιστικό και Κομμουνιστικό) ήταν υπέρ της συμμαχίας με τη δημοκρατική δεξιά για να εμποδίσουν μια νέα κίνηση των στρατιωτικών!

Στες επόμενες εκλογές η πιο πιθανή εξέλιξη είναι η νίκη των Σοσιαλιστών, παρ' όλο που το πρόγραμμα τους είναι εντελώς χρεωκοπημένο (περιέχει μόνο μια εθνικοποίηση!) Αυτή η κίνηση των μαζών υπέρ των Σοσιαλιστών (PSOE) είναι αποτέλεσμα της κρίσης στην οποία έρριξε η δεξιά του στροφη το Κομμουνιστικό Κόμμα, και της αγανάκτησης των μαζών από την πολιτική της Δεξιάς. Η τελευταία περίοδος χαρακτηρίζεται από μια άνοδο στους αριθμούς των μελών του PSOE και κι από την εισροή σ' αυτό μεγάλο αριθμό νεαρών εργατών οι οποίοι, όμως, μπαίνουν σ' αυτό με κριτικό μάτι από την αρχή. Μπροστα στα οικονομικά αδιέξοδα που αντιμετωπίζει η Ισπανία η πιθανότητα εκλογής τους στην κυβέρνηση τρομοκρατεί τους ηγέτες του PSOE - πράγμα που δεν αποκλείει από μέρους τους συνειδητό σαμποτάρισμα της εκλογικής τους επιτυχίας. Αν όμως η εργατική τάξη καταφέρει να σπρώξει τελικά το PSOE στην εξουσία, αυτο θα της αναπτρώσει το ηθικό της, και θα μπορούμε σε μια νέα περίοδο ταξικών αγώνων μέσα από τους οποίους οι Ισπανοί εργάτες θα προσπαθούν να σπρώξουν τους ηγέτες τους σε όλο και πιο ριζοσπαστικά μέτρα.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ:
ΤΡΙΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΟΜΗΡΟΣ ΠΑΝΤΗΣ

Τα κρατικά βραβεία λογοτεχνίας

(συνέχεια)

«Γράφω ποιήματα μέσα στα πλαίσια που ορίζουν οι υπεύθυνες υπηρεσίες» Μανόλης Αναγνωστάκης

«Το μοναδικό νόημα - και η δικαιοσύνη - κάθε πνευματικής δραστηριότητας σήμερα βρίσκεται στην ανένδοτη πρόθεση της να παραμείνει έξω από το πλαίσιο που πασχίζουν να την νομιμοποιήσουν» Μανόλης Αναγνωστάκης

«Είμαι εναντίον των βραβείων γιατί μειώνουν την αξιοπρέπεια του ανθρώπου. Βραβεία σημαίνει αναγνωρίζω την αξία κάποιου κατώτερου μου - και κάποτε πρέπει να απαλλαγούμε από αυτή τη συγκατάβαση των μεγάλων - παίρνω βραβείο σημαίνει παραδέχομαι πνευματικά αφεντικά - και κάποτε θα πρέπει να διώξουμε τα αφεντικά από τη ζωή μας» Ντίνος Χριστιανόπουλος

ΣΕΚΑΡΦΩΤΟ (ΓΙΑ ΜΕΡΙΚΟΥΣ ΨΕΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ ΑΠΟ 4 ΣΗΜΕΙΑ

A) Η Κύπρος έχει 600 χιλιάδες πρόσφυγες. Και δε μιλούμε εδώ με την ίδια σημασία της προσφυγίας που υφίστανται οι 200 χιλιάδες που εξαναγκάστηκαν να αφήσουν τον τόπο τους (αυτοί είναι δυο φορές πρόσφυγες) ού-

τε και για όλους τους άλλους που κινδυνεύουμε να προσφυγοποιηθούμε στο μέλλον. Η Κύπρος έχει 600 χιλιάδες πρόσφυγες γιατί η σημερινή κοινωνία κι όχι κανένας Αττίλας μας έχει προσφυγοποιήσει από τον τόπο μας. Η κοινωνία της αλλοτρίωσης της εκμετάλλευσής και του θεάματος αλλοτρίωσε και νέκρωσε τόσο ψυχικά που οι πιο πολλοί ζουν αποξενωμένοι στον τόπο τους, χωρίς δέσιμο, ξεκάρφωτοι κι απονεκρωμένοι.

Σε ένα τόπο που ο εξαμερικανισμός έχει αποικιοποιήσει και το υποσυνείδητο μας ακόμα, που οι μαθητές του έχουν καθοδηγηθεί με τρόπο να συμπεριφέρονται σαν αμερικανόπαιδα σε κολλέγια της Νέας Υόρκης κι όχι σε τόπο που βρίσκεται υπό κατοχή, που η εργατική του τάξη ή θα σταλεί να ξεζουμιστεί στα σκλαβοπάζαρα της μέσης Ανατολής ή θα γίνει γκαρσόνι σε τουρίστες, που το περιβάλλον του σίγα σίγα μολύνεται και αλλοτριώνεται, που αποξενώνεται ακόμα κι από τη θάλασσα του που την περιφράσσουν για του-

ριστικά συγκροτήματα, που η λατρεία του τουρίστα και η τουριστομανία έγινε ο υπέρτατος νόμος, που χαστουκίζεται από θεσμούς και νόμους και σφυροκοπείται από ακοκαλύφεις σκανδάλων, οικονομικών και πολιτικών διαφθορών και συναλλαγών, που νιώθει να κοροιδεύεται (φανταστείτε μέχρι και για αγώνα του μίλου εκείνου που δέχτηκαν πλήρως την κατοχή και τα δεδομένα της), που εκμεταλλεύεται και καταπιέζεται, που διαπιστώνει ότι ακόμα και η καταστροφή του 74 έγινε για μερικές καταστάσεις εμπορευσιμο Προϊόν, που βομβαρδίζεται από την μιζέρια των διαφημίσεων και την ιδεολογία του καταναλωτισμού, που έχει υποστεί πλήρη εγκεφάλου για να ικανοποιηθεί με υποκατάστατα διασκέδασης, που ζει ανάμεσα στη Σκύλλα και τη Χάρυβδη της επικρατούσας νοοτροπίας του επαρχιώτικου συντηρητισμού από τη μια και του ψευτοκοσμολιτισμού αυτού του Κράτους Χογκ Κογκ από την άλλη, που η κυρίαρχη ροπή είναι η λατρεία του κέρδους του βολέματος και του δεν βαριέσαι και μην πολυ-

σκοτίζεσαι, όλα αυτά λοιπόν καθώς και τόσα άλλα έφεραν την αποξένωση την αλλοτρίωση την ψυχική προσφυγία. Η Κύπρος λοιπόν κατοικείται από 600 χιλιάδες πρόσφυγες.

B) Ένας λαός αγωνίζεται για τις κατακτήσεις του ή για αυτές που προσδοκεί να πάρει με τον αγώνα του. Κάθε κατάκτηση του λαού, κάθε σωστή κατάσταση που δημιουργείται στην Κύπρο κάνει τον λαό να δένεται περισσότερο με τον τόπο του να ξεφεύγει από την αλλοτρίωση και να θέλει να υπερασπίσει τον τόπο του να νιάζεται γι αυτόν. Σκεφτήκαμε καμια φορά αν αυτός ο λαός έχει τόσες κατακτήσεις στην κοινωνία και τη ζωή του ώστε σε μια κρίσιμη ώρα να μη σκεφτεί «ότι θέλει να γίνει με την Κύπρο, εγώ έτσι κι αλλιώς σ' αυτό τον τόπο ένιωθα πάντα ξένος». Έχει τόσες κατακτήσεις και δικαιώματα ο Κυπριακός λαός ώστε να μη σκεφτεί έτσι;

Γ) Κάθε θέμα έχει την αυτονομία του αλλά συνδέεται και με το κύριο θέμα την κατοχή-απελευθέρωση και την

κοινωνική απελευθέρωση.

Δ' σημείο και συνδετικό των 3 προηγούμενων. Καθήκον του λογοτέχνη που ζει σήμερα στην Κύπρο είναι να προσπαθήσει να δημιουργήσει μια όση αντιαλλοτριωτική απελευθέρωση (όσο μπορεί) στο χωριό δουλειάς του, στους θεσμούς που επηρεάζουν τη δουλειά του στις κοινωνικές-πολιτικές λογοτεχνικές σχέσεις και καταστάσεις που δημιουργούνται στην Κυπριακή Κοινωνία. Εστω κι αυτό το λίγο βοηθά στον απελευθέρωτικό αγώνα — τον αντικατοχικό, τον κοινωνικό τον ατομικό — γιατί μέσα στην αλληλεπίδραση των Κοινωνικών φαινομένων βοηθά κι άλλες κινήσεις παρόμοιες σ' άλλους χώρους, ταυτόχρονα η εδραίωση ενός χώρου μη αποξένωσης είναι κάτι που βοηθά στο δέσιμο μ' αυτό τον τόπο. Οχι λοιπόν στα κράτικα βραβεία λογοτεχνίας, στις εξαρτήσεις, δεσμεύσεις και αλλοτριώσεις της λογοτεχνικής δουλειάς.

ΣΑΒΒΑΣ ΠΑΥΛΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Πολωνία 1981. Τα «σοσιαλιστικά» τανκς και ο «σοσιαλιστικός» στρατιωτικός νόμος περνούν πάνω από τα κορμιά των «αντιδραστικών και αντεπαναστατών» Πολωνων εργατών. Όπως έλεγε η ανακοίνωση του ΑΚΕΛ αυτά καλώς έγιναν γιατί η αντίδραση κατευθυνόμενη κυρίως από ξένα κέντρα προγραμματίστηκε ένοπλη εξέγερση και γενική απεργία για την ανατροπή του σοσιαλισμού στην Πολωνία.

Παράξενα πράγματα. Ως τα τώρα η αντίδραση εκείνο που μπορούσε να κάνει ήταν να κατεβάσει τα τανκς στους δρόμους και να επιβάλει στρατιωτικό νόμο και δικτατορία. Πρώτη φορά η αντίδραση θεωρείται ικανή να κάνει γενικές απεργίες. Αυτό ήταν πάντα όπλο των επαναστατικών δυνάμεων. Η αντίδραση είχε από την πλευρά της απεργιοπάτες και προβοκάτορες ή το πολύ αποπροσανατολισμένες ομάδες και μερίδες εργαζομένων. Ποτε όμως ένα ολόκληρο λαό σε διεκδικητική κινητοποίηση.

Δρούσαν προβοκάτορες στην Πολωνία θα πει ο ασελικός «σύντροφος» γι' αυτό και έφτασαν τα πράγματα εκεί. Ένας λαός προβοκατόρων λοιπόν ο Πολωνικός λαός και ζήτη ο «προβοκάτορας» λαός.

Ας αφήσουμε όμως τα λογοπαίγνια και τα εισαγωγικά στις λέξεις αποτέλεσμα της φθοράς που έχουν πάθει-χαρακτηριστικό σημάδι της μεταβατικής εποχής μας όπου ο γλωσσικός κώδικας επικοινωνίας έχει αλλοτριωθεί και βιαστεί τόσο από τα διάφορα κατεστημένα συμφέροντα, εξουσίες και προπαγάνδες που ούτε να συνεννοηθούμε πια δεν μπορούμε μεταξύ μας.

Τα πράγματα στην Πολωνία εξακολουθούν να είναι απλά κι όχι πολύπλοκα όπως τα παρουσιάζουν εκείνοι που θέλουν να θολώσουν τα νερά.

Η εργατική τάξη και ο Πολωνικός λαός συνεχίζουν να είναι επαναστατικές δυνάμεις και χρησιμοποιούν επαναστατικά μέσα — απεργίες-κινητοποιήσεις — και το Πολωνικό κράτος είναι το αντιδραστικό — έκφραση μιας ανώτερης συλλογικής γραφειοκρατικής κομματικής τάξης που καταπιέζει και εκμεταλλεύεται — γι' αυτό και χρησιμοποιεί αντιδραστικά μέσα, τανκς, στρατιωτικούς νόμους κι άλλες μέθοδοι καταστολής.

Για παρά-περα μελέτη του Πολωνικού προβλήματος δίνουμε μια βιβλιογραφία για την Πολωνία καθώς και μια συνοπτική βιβλιογραφία για την κατάσταση που επικρατεί στις ανατολικές χώρες και την ιστορική εξέλιξη τους, τις αντιθέσεις που τις δίνουν και τις προοπτικές αυτών των χωρών. Η πλειοψηφία των βιβλίων είναι γραμμένα από συγγραφείς και ομάδες που εκφράζουν ένα πλατύ φάσμα απόψεων της αριστεράς γενικά πάνω στο θέμα των ανατολικών χωρών.

Σ.Π.

Για την ΠΟΛΩΝΙΑ

1. IGO: Η πάλη των τάξεων στην Πολωνία 1970-1980 εκδ. Ελεύθερος Τύπος Αθήνα 1981
2. Το εργατικό κίνημα στην Πολωνία — οι ιδέες και τα αιτήματα των εργατών από την εξέγερση του Πόζναν έως την δημιουργία της «Αλληλεγγύης» εκδ. Κάλβος, Αθήνα 1981.
3. Λεχ Βαλέσα — επιλογή κειμένων από τον διεθνή τύπο εκδ. Κάκτος Αθήνα 1981
4. Κούρον — Μοτσελέφσκι: Ανοιχτή επιστολή στο Πολωνικό εργατικό κόμμα. εκδ. Εξάντας Αθήνα 1975.
5. Πολωνία - η εξέγερση των εργατών εκδ. Πολιτιστική Επανάσταση Αθήνα 1976

Για την ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΗΣ ΚΡΟΣΤΑΝΔΗΣ (1921)

1. Άρης Αλεξάνδρου: Η εξέγερση της Κροστάνδης — Μάρτιος 1921 εκδ. Ψυτράκης Αθήνα (χ.χ.ε)
2. Λίτα Μεττ: Κομμούνια της Κροστάνδης εκδ. Διεθνής Βιβλιοθήκη Αθήνα (χ.χ.ε)
3. Οι «Ιζβέστσιες» της Κροστάνδης εκδ. Ελεύθερος Τύπος, Αθήνα 1979.
4. Γιάνιελ Γκέρρεν: Ούτε θεός ούτε αφέντης — Μακρ, Κροστάνδη, οι Ρώσσοι ανεπίσημοι στη φυλακή εκδ. Σπηλιώτη Αθήνα (χ.χ.ε)

Για την ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

1. Κορνήλιος Καστοριάδης: Ουγγρική Επανάσταση 1956 - δημιουργική πηγή της σύγχρονης Ιστορίας. εκδ. ΓΨίλον
2. Άντυ Άντερσον: Η ουγγρική επανάσταση του 1956

εκδ. Ελεύθερος Τύπος Αθήνα 1981

3. Η νέα Ουγγρική αριστερά — συλλογή κειμένων εκδ. Εξάντας Αθήνα 1975

Για την ΑΝΟΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΑΓΑΣ 1968

1. Εκδόσεις: Στόχοι Τσεχοσλοβακία 68-70
2. Π. Σέρβα: Η άνοιξη της Πράγας Κύπρος 1973

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΤΑΛΙΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

1. Μιχαήλ Βοσλένσκι: Νομενκλατούρα - οι Προνομιούχοι της Σοβιετικής Ένωσης — Πρόλογος Έλληνιστίν εκδ. Νεοκδοτική Αθήνα 1981
2. Γ. Λούκατς: Μαρξισμός και σταλινισμός εκδ. Γράμματα Αθήνα 1978
3. Ντραγκίνα Άρσιτς: Κοινωνικές και οικονομικές ρίζες του σταλινικού φαινομένου εκδόσεις Ωκεανός Αθήνα 1975
4. Α. Τρότσκι Στάλιν
5. Α. Τρότσκι: Η προδομένη επανάσταση.
6. Ρούντολφ Μπάρο: Η εναλλακτική λύση στην Ανατολική Ευρώπη — συμβολή στην κριτική του υπαρκτού σοσιαλισμού εκδ. του ΘΟΥΡΙΟΥ - Αθήνα 1980
7. Όλγα Σεμιόνοβα - Βίκτορ Χένιες: Συνδικαλισμός και ελευθερίες στην Ε.Σ.Σ.Δ. εκδ. Ουτοπία Αθήνα 1980
8. Νίνα και Ζαν Κεχαγιαν: Οδός του Κόκκινου Προλετάριου εκδ. Ι. Σιδέρης Αθήνα 1979.
9. Maurise Brinton: Οι μπολσεβίκοι και ο εργατικός έλεγχος εκδ. Διεθνής Βιβλιοθήκη Αθήνα 1977
10. Βολιν: Η άγνωστη επανάσταση (τόμοι 2) εκδ. Διεθνής Βιβλιοθήκη Αθήνα 1976.
11. Σαρλ Μπετελεμ: Οι ταξίκοι αγώνες στην Ε.Σ.Σ.Δ. 1917-1930 (τόμοι 2) εκδ. Ράπα Αθήνα 1974 — 1977
12. Σολζενίτσιν: Αρχιπέλαγος Γκούλαγκ (τόμοι 2) εκδόσεις Βίπερ. Αθήνα 1974
13. M. MERLEAU - PONTY: Ανθρωπισμός και τρομοκρατία — οι δίκες της Μόσχας και το κομμουνιστικό πρόβλημα εκδ. Εξάντας Αθήνα 1975
14. Ρ. Μεντβέντεφ κλπ: Αντιπολιτευτικές τάσεις στη Σοβιετική Ένωση — οι θέσεις των μαρξιστών διαφωνούντων εκδ. Οδυσσεύς Αθήνα 1978.
15. Η Σοβιετική Ένωση είναι Σοσιαλιστική; (Κορν. Καστοριάδη «Οι παραγωγικές σχέσεις στη Ρωσία» Π. Σουήζυ «Ο χαρακτήρας της σοβιετικής κοινωνίας») εκδ. Νέα Πορεία Αθήνα 1975
16. Α. Στίνα: «Εργατικά» κράτη «εργατικά» κόμματα και το απελευθέρωτικό κίνημα της εργατικής τάξης εκδ. Διεθνής Βιβλιοθήκη Αθήνα 1974
17. Αλεξάνδρα Κόλονταϊ: Εργατική αντιπολίτευση εκδ. Βέργος Αθήνα 1975
18. Μάο: Άγνωστα κείμενα εκδ. Νέα σύνορα, Αθήνα (χ.χ.ε)
19. Μάο: Για την οικοδόμηση του σοσιαλισμού (κριτική στον Στάλιν και την Ε.Σ.Σ.Δ.) εκδόσεις του λαού, Αθήνα 1975
20. Ρόζα Λούξεμπουργκ: Ρωσική Επανάσταση εκδόσεις ΓΨίλον Αθήνα 1980
21. Μίλοβαν Τζίλας: Νέα Τάξη
22. Μίλοβαν Τζίλας: Συνομιλίες με τον Στάλιν εκδ. Κ.Χ. Καμαρινόπουλος Αθήνα 1962
23. Ζ. Έλλενστίν: Ιστορία του σταλινικού φαινομένου εκδ. Θεμέλιο
24. Εκδόσεις «Να υπηρετούμε τον λαό»: «Η Ρωσία σήμερα», Αθήνα 1979.

Πολεμική ένταση

Συνέχεια από τη 1

Γιατί ούτε ο εθνικιστικός πόλεμος ούτε μια διχοτομική λύση του Κυπριακού που είναι η σίγουρη έκβαση των συνομιλιών μεταξύ των αστών, εγγυούνται μια μόνιμη, ειρηνική λύση του κυπριακού που θα συνενώνει τις δυο βασικές κοινότητες του νησιού. Ένας εθνικιστικός πόλεμος, εχτός του ότι ποτε δεν μπορεί να προωθηθεί τα συμφέροντα οποιουδήποτε λαού, θα έμπλεκε σε τρομαχτικά τραγικές περιπέτειες τον κυπριακό λαό.

Η μόνη δύναμη που μπορεί να τα βάλει με τα τουρκικά τανκς, τα αεροπλάνα και το στρατό και να τα νικήσει είναι το τουρκικό και Τ/κυπριακό εργατικό κίνημα ενάντια στο οποίο στρέφονται κατά κύριο λόγο. Η προώθηση λοιπόν μιας ταξικής πολιτικής από τα κόμματα της αριστεράς στην Κύπρο και την Ελλάδα όχι μόνο δεν πρέπει να παγοποιείται λόγω της έντασης αλλά πρέπει να προβάλλεται πιο έντονα παρα ποτε.

Το διωξιμικό της δεξιάς κυβερνήσεως Κυπριανού — που παρουσιάζεται τραγικά ανίκανη να αντιμετωπίσει το «εθνικό» θέμα και τις τουρκικές προκλήσεις συνεισφέροντας στον πανικό που παρατηρείται, και η άνοδος μιας αριστερής κυβέρνησεως σε συνδυασμό με μια ταξική διεθνιστική πολιτική από μέρους της σοσιαλιστικής κυβερνήσεως της Ελλάδας μπορούν να δώσουν φτερά στο Τ/κυπριακό και τουρκικό εργατικό κίνημα, μπορούν να το ενδυναμώσουν με κάθε μέσο μπορούν να ξανακερδίσουν την εμπιστοσύνη των Τ/κυπριακών και Τουρκικών μαζών βοηθώντας έτσι το κίνημα να καθιλωθεί τα τανκς και τα αεροπλάνα των εκμεταλλευτών και καταπιεστών τους.

Η πιο συνεπής και ρεαλιστική προσέγγιση στο θέμα της ειρήνης σήμερα είναι η πάλη για την υιοθέτηση από την αριστερά μιας τέτριας ταξικής διεθνιστικής πολιτικής.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Βασίλη Κρεμμυδα: Νεότερη Ιστορία - ελληνική και Ευρωπαϊκή. Εκδόσεις «Γνώση» σελ. 216 Αθήνα 1981

Ο Βασίλης Κρεμμυδας γεννήθηκε το 1935. Εγγραψε ιστορικά βιβλία (Εισαγωγή στην Ιστορία της νεοελληνικής κοινωνίας (1700-1821), 1976. Συγκυρία και εμπόριο στην προεπαναστατική Πελοπόννησο (1793-1821), 1980 κ.λπ.) καθώς και διάφορες μελέτες για την οικονομική και κοινωνική ιστορία του Τουρκοκρατούμενου ελληνισμού. Σήμερα διδάσκει στη Σχολή Μωραΐτη και στο πανεπιστήμιο Κρήτης.

Το βιβλίο του «Νεότερη Ιστορία - Ελληνική και Ευρωπαϊκή» είχε μερικές περιπέτειες πριν τυπωθεί από τις εκδόσεις Γνώση.

Η συγγραφή του ξεκίνησε το 1977 με ανάθεση του Υπουργού Παιδείας της Ελλάδας για να γίνει το νέο διδακτικό βιβλίο Ιστορίας για την τελευταία τάξη του Λυκείου (και έτσι να αντικαταστήσει το παλιό (από το 1937) βιβλίο της ιστορίας της Στ τάξης των γυμνασίων).

Το Νοέμβριο του 1979 το βιβλίο κρίθηκε οριστικά ακατάλληλο.

Και κρίθηκε ακατάλληλο ακατάλληλο το βιβλίο αυτό γιατί ο συγγραφέας του Β. Κρεμμυδας δεν περιορίζεται στη ζοφερή απεικόνιση και περιγραφή των ιστορικών γεγονότων αλλά προβαίνει σε μια ερμηνεία των γεγονότων σε μια κοινωνική-πολιτική ταξική ανάλυση των ιστορικών εξελίξεων. Με την ενέργεια της (να το κηρύξει ακατάλληλο) η κυβέρνηση της Ελλάδας χτύπησε μια προσπάθεια ανανέωσης της ιστορικής διδασκαλίας και ανάλυσης στα σχολεία μέσης παιδείας.

Εξτός από τον τρόπο ανάλυσης των ιστορικών φαινομένων το βιβλίο έχει και άλλες αρεστές περιέχει πολλά ντοκουμέντα, μαρτυρίες, γραφισμούς, φωτογραφίες, σχεδιαγράμματα, στατιστικούς πίνακες, χάρτες ζωγραφικούς πίνακες κλπ. που βοηθούν καλύτερα το μαθητή να συλλάβει το ιστορικό φαινόμενο. Το βιβλίο πραγματικά είναι γραμμένο από ένα αληθινό ιστορικό-παιδαγωγό και ξέρετε να

μεταδώσει να κινήσει το ενδιαφέρον, να δημιουργήσει πρόσοφο έδαφος για να ασκήσει την αυτενέργεια του ο μαθητής.

Η ενέργεια του εκδοτικού οίκου «Γνώση» να εκδώσει αυτό το βιβλίο που η αντίδραση προσπάθησε να το θάψει είναι αξιόπαινη. Όχι μόνο γιατί έδωσε στη κυκλοφορία ένα από τα καλύτερα εγχειρίδια ιστορίας για τους μαθητές αλλά και γιατί μας έδωσε ένα ντοκουμέντο του τι δεν θέλει να προωθήσει στα σχολεία η αντίδραση.

Γι' αυτό και οι προοδευτικοί καθηγητές των Γυμνασίων της Κύπρου πρέπει να αναμνησθούν στη διάδοσή του βιβλίου να βοηθήσουν στο μάθημα τους, και οι μαθητές επίσης να το χρησιμοποιήσουν για ιστορικό βόηθημα τους.

Μπέρναντ Πόμερανς: «Ο άνθρωπος Ελέφαντας»

Το θεατικό έργο του Αμερικανού Μπέρναντ Πόμερανς «ο άνθρωπος ελέφαντας» πρωτοπαρουσιάστηκε το 1977 και αργότερα παίχτηκε από το εθνικό θέατρο του Λονδίνου στο Μπροντγουάϊ. Τα 3 τελευταία χρόνια παίζεται στην Αμερική, Αγγλία και άλλες χώρες με επιτυχία. Στην Ελλάδα παίχτηκε στο Εθνικό Θέατρο (που το παρουσίασε σε περιορισμένο μήκος) στην Κύπρο τον περασμένο μήνα.

Από την τελεόραση του Ρ.Ι.Κ. προβλήθηκε μια οπτικογραφημένη παράσταση από το ανέβασμα στο Μπροντγουάϊ (την Τρίτη 13 Οκτωβρίου ώρα 9 μ.μ.).

(Πάνω στο ίδιο θέμα της ζωής και του θανάτου του Τζων Μέρρικ γυρίστηκε τα τελευταία χρόνια ένα φιλμ σε σκηνοθεσία του Νταϊνβιντ Λύντς).

Το θεατικό έργο του Μ. Πόμερανς «ο άνθρωπος ελέφαντας» κυκλοφορεί και στα Ελληνικά από τις εκδόσεις «Γνώση» Αθήνα 1980 σελ. 86 σε μετάφραση της Μ. Γεωργιάδη.

Το έργο του Μ. Πόμερανς ε-

ξελίσσεται κυρίως στο Λονδίνο της Βικτωριανής Αγγλίας 1884-1890 και στηρίζεται πάνω στη ζωή του Τζων Μέρικ που έμεινε γνωστός σαν άνθρωπος ελέφαντας γιατί ήταν ένας φροβος παραμορφωμένος άνθρωπος με τεράστιο κεφάλι τόσο που δεν μπορούσε να κοιμηθεί σε κανονική στάση στο κρεβάτι γιατί το βάρος της κεφαλής του συνέθλιβε την τραχεία με αποτέλεσμα το θάνατο του. Το χέρι του ήταν παραμορφωμένο και σε πολλά μέρη του σώματος του υπήρχαν όγκοι από σάρκες που εξείχαν. Μια παιδική ασθένεια τον άφησε κουτσό έτσι μπορούσε να μετακινωθεί μόνο με μπαστούνι. Η μητέρα του το άφησε σε άσυλο όταν ήταν τριών χρόνων. Από εκεί πήρε ένας μάνατζερ που τον κουβαλούσε στα πανηγύρια. Ο Ρος ο μάνατζερ έδειχνε την αβλιότητα του Μέρρικ του ανθρώπου ελέφαντα έναντι εισιτηρίων κερδίζοντας έτσι λεφτά.

Ενας γιατρός ο χειρουργός καθηγητής Φρέντρικ Τρεβς θα ενδιαφερθεί για αυτόν και θα μετέτρεψε την περίπτωση του επιστημονικά και τελικά ο Μέρρικ ο άνθρωπος ελέφαντας θα βρεθεί σε δικό του δωμάτιο στο Νοσοκομείο ύστερα από φιλανθρωπικό έργο που θα κάνει μια εφημερίδα. Ο άνθρωπος ελέφαντας τελειοποιεί την ομιλία του, διαβάζει, επιχειρεί και συνειδητοποιείται. Περνάει πια άνετα τώρα. Φτιάχνει την μακέττα της εκκλησίας του Αγίου Φιλίππου και γιάζει τη χαρά της δημοφιλούς. Γίνεται όμως πάλι ένα αξιοπερίεργο υποκείμενο όχι όμως πια για τις λαϊκές τάξεις των πανηγυριών αλλά για την ανώτερη αριστοκρατία (Αλληλογραφούν μαζί του τον επισκέπτονται και συζητούν μαζί του). Καταλαβαίνει την εκμετάλλευσή του. Θέματος του και πώς γίνεται (σύγκριση μαζί του για να νιώθουν καλύτερα, η ανάγκη τους να τον νιώθουν ευγνώμονα ότι είναι ο προστατευόμενος τους κ.λπ.

Παρ' όλη την αδυναμία του

και τα κακα της μοίρας του κι ενώ το συνηθισμένο θα ήταν να σιωπούσε αφού τώρα περνα πιο άνετα εντούτοις αντιδρά κριτικά και εξανίσταται σ' ότι δεν συμφωνεί.

Η τελευταία πράξη της εξέγερσής του θα είναι ο θάνατος - τη μακέττα της εκκλησίας. Ο άνθρωπος ελέφαντας που σκεφτόταν τότε τότε πως το κεφάλι του ήταν τόσο μεγάλο γιατί ήταν γεμάτο που όνειρα - κοιμάται με τον τρόπο που θα του προκαλέσει το θάνατο.

4 βιβλία του Χανς Μάγκους Εντσενσμπέργκερ στα Ελληνικά

Σίγα σίγα γνωρίζουμε στην Ελληνική γλώσσα ένα μεγάλο Γερμανο θεωρητικό, κριτικό και λογοτέχνη τον Χανς Μάγκους Εντσενσμπέργκερ. Ηδη έχουν μεταφραστεί 4 βιβλία του τα τελευταία χρόνια και προετοιμάζονται κι άλλα.

Ο Εντσενσμπέργκερ γεννήθηκε το 1929 στην Βαυαρία.. Σπούδασε στο Erlangen, Freiburg, Αμβούργο, Σορβόνη φιλοσοφία, γλώσσα και φιλοσοφία. Ταξίδεψε και έμεινε στη Γαλλία, Μεξικό, ΗΠΑ, Νορβηγία, Ιταλία, Σοβιετική Ένωση Νότιο Αμερική και Κούβα.

Εγγραψε ποιήματα, δοκίμια, μελέτες, κριτικές, πεζογραφημένα και ένα παιδικό βιβλίο. Μια από τις σημαντικότερες δουλιές του ήταν η ίδρυση και έκδοσή του περιοδικού "Kunstschnur" (1965) καθώς και του ομαδικού εκδοτικού οίκου (1970).

Μεταφρασμένα στα Ελληνικά βιβλία του:

1. «Κριτική της πολιτικής οικολογίας». Η πρώτη μελέτη (σελ. 7-58) του βιβλίου «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής» των εκδόσεων Επίκουρος (Αθήνα 1975) σε μετάφραση Γ. Βαμβαλή. (Στο ίδιο βιβλίο μελέτη του Γκορτζ (σελ. 59-81) και Μ. Μάρκοβιτς (σελ. 82-95).

Η μελέτη του Εντσενσμπέργκερ από τις πιο συγκροτημένες περιεκτικές και διεισδυτικές μελέτες που μετάφράστηκαν στην Ελλάδα σχετικά με την οικολογία και τη

μολύνη του περιβάλλοντος.

2. «Ποιήματα». Εκδόσεις Γράμματα - Αθήνα 1978 (μετάφραση Παναγιώτη Λάμπρου και Δέσποινας Στεργίου). Τα ποιήματα αυτά (αντικείμενα χρήσης κατά τον Χ.Μ. Εντσενσμπέργκερ) είναι παρμένα από τις ποιητικές του συλλογές α) «Εθνική γλώσσα» β) «Η Γραφή των τυφλών» και γ) «ποιήματα 1955-1970».

3. «Για μια θεωρία των μέσων επικοινωνίας» εκδόσεις Επικοινωνία Αθήνα 1981 μετάφραση Γ. Βαμβαλή. Το δοκίμιο αυτό είναι μια διεισδυτική και πολύπλευρη ανάλυση στο θέμα των μέσων επικοινωνίας (κοινωνική λειτουργία και αισθητική υπόστασή τους).

4. «Το σύντομο καλοκαίρι της αναρχίας (εκδόσεις Οδυσσεύς Αθήνα 1981) μετάφραση Νίκος Δεληβοριάς) Το βιβλίο αυτό που πρωτοτυπήθηκε στη Γερμανία το 1972 είναι μια μυθιστορηματική αφήγηση για τη ζωή ενός από τους πιο σημαντικούς ηγέτες της Ισπανικής επανάστασης του Μ. Ντουρούτι. (Ο Εντσενσμπέργκερ γύρισε ένα φιλμ για τον Ντουρούτι την ίδια εποχή με τίτλο «Ντουρούτι βιογραφία ενός μύθου» - Γερμανία 1972).

Με πρωτότυπο τρόπο ο Εντσενσμπέργκερ, με ένα αφηγηματικό κολλάζ από συνεντεύξεις, λόγους, διακηρύξεις, γράμματα, προκηρύξεις, ανέκδοτα, σημειώσεις, φημερίδων, αυτοβιογραφίες, Πλακατ, μπροσούρες και μαρτυρίες καθώς και από πολιτικές αναλύσεις δικές του, συνθέτει όχι μόνο το πρόσωπο του ήρωα αλλά και το πρόσωπο της εποχής και του τόπου που έδρασε συνθέτει τη σπαραγμένη και ηρωική Ισπανία του εμφύλιου πολέμου κυρίως από την πλευρά του αναρχικού Ισπανικού Κινήματος.

Υ.Γ. Για τη ζωή του Ντουρούτι κυκλοφορεί στα Ελληνικά ακόμα ένα βιβλίο του Αμπέλ Παζ: Ντουρούτι - η κοινωνική επανάσταση στην Ισπανία (τόμοι 2 εκδόσεις Ελεύθερος τύπος)

Σ.Π

Ο ποιητής - ο συνθέτης και τα κανόνια

Ασφαλώς αυτό που πρέπει να προβληματιστούμε σήμερα είναι μέχρι πόσο μακριά μπορεί να φτάσει μια μπουκα κανονίου.

Περίεργη ερώτηση αλλά επιμένω. Δέκα μέτρα, δέκα χιλιάδες, μέτρα, μερικά χιλιόμετρα η αρκετές χιλιάδες χιλιόμετρα;

Πάντως -έγω υποστηρίζω ότι μπορεί να ξεπεραν τις αρκετές χιλιάδες χιλιόμετρα. Χωρίς να λυγίζει... Για τους καχυποπτους δεν είμαι ούτε φαλλοκράτης! Μέχρις εδώ σταματώ κι εύχομαι μέχρι το τέλος του γραφτού αυτον να αποφασίσει ο καθένας.

Ο ποιητής Γ. Ρίτσος και ο μουσικοσυνθέτης Μ. Θεοδωράκης είναι δυο πασίγνωστα ανα τον κόσμο ονόματα. Ο πρώτος για την ποίηση του ο δεύτερος για την μουσική του δημιουργία. Και οι δυο χαρακτηρίζονται σαν προοδευτικοί άνθρωποι και σαν κομμουνιστές. Δεκάδες στοί-

χοι που εξυμνούν τον αγώνα της εργατίας και του λαού ενάντια, σε κάθε καταπίεση και τυρραν. Δεκάδες τα τραγούδια που τραγουδήθηκαν γι' αυτούς τους αγώνες-οταν συνεχίζοταν αυτοι οι αγώνες. Αρκετες δεκάδες και τα βραβεία για τους δυο αυτους μεγάλους δημιουργους.

Και συλλογίζομαι τους στίχους του ποιητή «γιατί εμεις δεν τραγουδάμε για να ξεχωρίσουμε αδελφε μου απ' το κόσμο - εμεις τραγουδάμε για να σμιζουμε το κόσμο». Στίχοι απλοι που περιέχουν το πανανθρώπινο ιδανικό της ειρήνης. Και το τραγούδι του συνθέτη «Της δικαιοσύνης Ηλιε νοη...» «θυμίζει το μακροχρονο τραγούδι κι αιτημα του λαου για δικαιοσύνη και λεφτερια.

Ας αφήσουμε όμως για λίγο αυτά τα δυο μεγάλα ονόματα. Κι' ας ασχοληθούμε μ' ένα πιο «μικρο». Ο Αλ. Αλεξανδράκης είναι ένας γνωστός διακεκριμένος ηθοποιος. Ο άνθρωπος αυτός υπήρξε μέλος του Εθνι-

κου Συμβουλίου της Νεολαίας Λαμπράκη και από τους πρώτους που συνεργάστηκε με το ΠΑΜ (Πατριωτικό Μέτωπο) οταν τα τάνκς του ΝΑΤΟ και του Παπαδοπούλου κατέβηκαν στους δρόμους της Αθήνας.

Πριν λίγες μέρες οφ Αλ. Αλεξανδράκης έκανε την πιο κάτω δήλωση.

«Τα γεγονότα της Πολωνίας με συγκλόνησαν. Δεν περίμενα ποτε απο ενα σοσιαλιστικό κράτος να ζητήσει βοήθεια απο το στρατο. Αυτό το ξέραμε και το γνωρίσαμε σαν φρούτο των καπιταλιστικων χωρων. Το πραξικόπημα της Πολωνίας, ειλικρινα με τσάκισε. Η σκέψη μου είναι κοντα στον Βαιντα και τους αλλους συναδέλφους μου. Εχω την εντύπωση ότι νιώθουν οπως εμεις τον πρώτο καιρο της χούντας».

Να λοιπόν τον ερώτημα που θεσα στην αρχή ν' απαντιέται μόνο του. Μια μπουκα κανονίου μπορεί να φτάσει αρκετές χιλιά-

όμετρα μακριά. Να περάσει και σύνορα και θάλασσες. Και αν νοιώσουν την κρυσάφη της οσοι μπορούν να δικαιολογήσουν την υπαρξή τους σαν ανθρωποι. Δεν υπάρχουν καλες και κακες μπουκες κανονιων. Είναι απλα μπουκες κανονιων. Που σημαδεύουν ανθρωπους κατα προτίμηση εργάτες. Στην Ελλάδα το 67 στην Τουρκία και την Πολωνία σήμερα.

* *

Ο Γ. Ρίτσος και ο Μ. Θεοδωράκης σήμερα σωπαίνουν. Σωπαίνουν εκκωφαντικά! Είναι κρίμα να καθορίζεται η γνώμη κάποιου πνευματικού ανθρώπου απο την απόφαση κάποιας Κεντρικής Επιτροπής!

Το τραγικό όμως ακόμα να το γράψουμε. Οταν ο Αλεξανδράκης ήταν απλο μέλος του ΠΑΜ και της νεολαίας Λαμπράκη, πρόεδρος του ΠΑΜ και των Λαμπρακιδων ήταν ο Μικης Θεοδωράκης.

Οι μπουκες των κανονιων «προστατεύουν» μετα τον Β' παγκόσμιο πόλεμο τους λαους. Χωρίζοντας τους σε σφαίρες επιρροης. Σήμερα ξεκαθάρισε πια οτι ο σοσιαλισμος ασφικτα σε σφαίρες επιρροης. Θέλει οξυγόνο. Ελευθερία-Δημοκρατία-συμμετων μαζων.

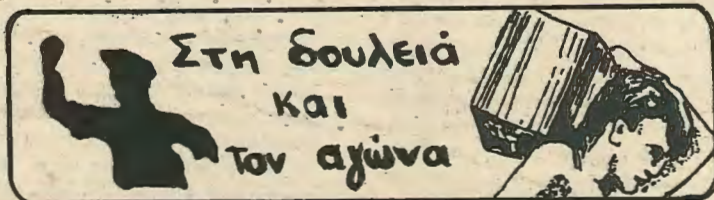
Ενας Γ. Ρίτσος ή ένας Μ. Θεοδωράκης καθοριουν την γνώμη τους βάση των συμφωνιων της Γιατας! Δεν μπορούν πια να τραγουδουν για να σμιζουν τον κόσμο αφού ξεχωρίσαν απ' αυτον!

Και ξεχώρισαν μ' ένα απαράδεκτο κατόνημα.

Γ.Τζίβας

Υ.Γ. Αυτό το κατόνημα πρέπει να το ξεχωρίσουμε όσοι νοιώθουν τις μπουκες των κανονιων να σημαδεύουν σήμερα τα πρόσωπα μας...

Αν θέλουμε να σμιζουμε τον κόσμο.

ΒΙΛΛΥ ΜΠΡΑΝΤ:

Η επίσκεψη του Β Μπράντ στη Κύπρο κατάλαβε τον κυπριακό λαό εξ απροόπτου. Πριν καλά καλά καταλάβουμε τι συμβαίνει ο ηγέτης της Σοσιαλδημοκρατίας βρέθηκε στις πρώτες σελίδες των εφημερίδων και στις οθόνες των τηλεοράσεων να μιλά σαν μεγάλος φίλος της Κύπρου και να ακούει τους διθυράμβους των Κυπρίων πολιτικών και δημοσιογράφων. Μπράντ, ο αγωνιστής για τα δικαιώματα των καταπιεζομένων, Μπράντ ο δημοκράτης, Μπράντ ο Σοσιαλιστής. Αντίθετα, η προγραμματισμένη επίσκεψη του Παπανδρέου στη Κύπρο αναβλήθηκε για λόγους που πολύ αόριστα εξηγήθηκαν.

Γιατί όμως μετά από τόσα χρόνια αδράνειας και αδιαφορίας για το Κυπριακό ο Β. Μπράντ, και κατ' επέκταση η Σοσιαλδημοκρατία, κάμνει τόσο έντονη την παρουσία του; Ασφαλώς ούτε απληροφόρητος ήταν προηγουμένως, ούτε έχει αλλάξει η ιδεολογία της Σοσιαλδημοκρατίας. Αυτό που άλλαξε είναι η πολιτική κατάσταση τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο. Ο αέρας της επαναστατικότητας που έφερε στην Ελληνική κοινωνία η άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία και η αυξημένη σημασία της ΕΔΕΚ στην Κυπριακή, φέρνουν στο προσκήνιο το θέμα της ανατροπής του καπιταλισμού. Μπροστά σ' αυτό τον κίνδυνο τα Δυτικά κυκλώματα αρχίζουν να κινητοποιούν ορθόδοξες και ανορθόδοξες διαδικασίες για ματαίωση μιας τέτοιας εξέλιξης.

Χωρίς αμφιβολία σχέδια υποδόσιαφης και ανατροπής της Κυβέρνησης Παπανδρέου μαγειρεύονται από τις Δυτικές υπηρεσίες σε συνεργασία με την Ελληνική δεξιά και το σώμα των αξιωματικών. Παρόμοια σχέδια οπωσδήποτε υπάρχουν για την παρεμπόδιση της ανόδου της ΕΔΕΚ στη Κύπρο. Ομως τέτοιες παρεμβάσεις είναι αβέβαιες και επικίνδυνες. Ακόμα και σε περίπτωση επιτυχίας μόνο ασταθείς και βραχύβιες λύσεις μπορούν να δώσουν. Έτσι πρώτα δοκιμάζονται λιγώτερο επώδυνες λύσεις: η αποστολή του Μπράντ στην Ελλάδα και την Κύπρο έχει στόχο την «εξημέρωση» των σοσιαλιστικών κομμάτων στις δυο χώρες και την μετατροπή τους σε δομές συγκράτησης της επαναστατικότητας των μαζών.

Αυτός ο ρόλος είναι η κύρια αποστολή της Σοσιαλδημοκρατικής γραφειοκρατίας στις χώρες της Ευρώπης. Ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία η δραστηριότητα της Σοσιαλδημοκρατίας κατάφερε να σώσει τον καπιταλισμό στη Πορτογαλία και την Ισπανία, ενώ σε πολλές άλλες χώρες προετοιμάζει επανάληψη της επιτυχίας της. Η επανάσταση στη Πορτογαλία έφερε τη χώρα πιο κοντά στο σοσιαλισμό από οποιαδήποτε άλλη χώρα στη μεταπολεμική Ευρώπη. Η μεγάλη πλειοψηφία της οικονομίας εθνικοποιήθηκε κάτω από εργατικό έλεγχο, ητσιφλικιάδικη γη καταλήφθηκε από τους αγρότες, ο στρατός πέρασε με το μέρος της επανάστασης. Μέσα σ' αυτό το κλίμα τα εργατικά κόμματα κατάρτησαν μια μεγαλειώδη εκλογική νίκη και το νέο σύνταγμα καταχώρησε το σοσιαλισμό σαν το κοινωνικό σύστημα της χώρας. Για λόγους ιστορικούς τα κόμματα που κέρδισαν τις εργατικές μάζες ήταν το Σοσιαλιστικό Κόμμα του Μάριο Σόαρες και το Κομμουνιστικό Κόμμα. Η απολυταρχική και γραφειοκρατική δόμη του ΚΚ καθώς και η συγκρατημένη πολιτική του περιόρισαν τις δυνατότητες του αφήνοντας την τεράστια πλειο-

ψηφία στο ΣΚ.

Η Σοσιαλιστική Διεθνής «βοήθησε» το ΣΚ χρηματοδοτώντας σημαντικά την γραφειοκρατία του αλλά όχι πριν εξασφαλίσει μια «ήπια» πολιτική απ' αυτό. Μια πολιτική που θα συγκρατούσε την επαναστατικότητα των μαζών και θα περιόριζε τις αλλαγές προς τον σοσιαλισμό. Έτσι το Σ.Κ. έστρεψε βασικά την πολεμική του ενάντια στο Κ.Κ., άφησε το στρατό να μετατραπεί σε επαγγελματικό αφαιρόντας του την επαναστατικότητά του, περιόρισε τον εργατικό έλεγχο στη βιομηχανία και πήρε τη γη από τους αγρότες για να την επιστρέψει στουςτσιφλικιάδες εαν και εφόσον επέστρεφαν στη χώρα και γενικά διατήρησε όσο μπορούσε τις καπιταλιστικές δομές. Το αποτέλεσμα ήταν η γενική απογοήτευση των μαζών, αλλεπάλληλες διασπάσεις μέσα στο ίδιο το κόμμα και τελικά η θριαμβευτική επάνοδος της δεξιάς στην εξουσία.

Στην Ισπανία το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ισπανίας (PSOE) για χρόνια αγωνιζόταν ενάντια στη δικτατορία του Φράνκο χωρίς καμια βοήθεια από τη Σοσιαλιστική Διεθνή. Το πρόγραμμα του ήταν πολύ αριστερό για κάτι τέτοιο. Μετά το θάνατο του δικτάτορα η μαζικότητα του το έφερε πολύ κοντά στην εξουσία. Η Σ.Δ. άρχισε πια να ενδιαφέρεται σοβαρά και του πρόσφερε οικονομική βοήθεια αφού πρώτα το ανάγκασε να ενωθεί με δεξιά σοσιαλιστικά κόμματα φαντάσματα και να νερώσει το πρόγραμμα του, αποβάλλοντας στην πορεία εκατοντάδες αριστερά μέλη και στελέχη. Έτσι μετά την πρώτη επαναστατικοποίηση των μαζών το PSOE απέτυχε (σοσιαλιστικά απέφυγε) να κερδίσει τις εκλογές ενώ ο στρατός μπόρεσε να κάμει το γνωστό μισοπετυχημένο πραξικόπημα του περασμένου χρόνου. Η επανάσταση στην Ισπανία κινδυνεύει να δώσει τη θέση της στην αντεπανάσταση.

Μέσα στην ίδια τη Γερμανία το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα είναι υπεύθυνο για το χτίσιμο μιας πολύ αποτελεσματικής αστυνομίας καταστολής, για τη δημιουργία των «Λευκών κελιών», για την απαγόρευση πρόσ-

Κατευναστική επιχείρηση στην Ελλάδα και την Κύπρο

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ο πανηγυρικός τίτλος των «Νέων» της 7ης Ιανουαρίου 1982

Πριν μερικά χρόνια αυτο θα 'ταν αδιανόητο

ληψης στην κυβέρνηση αριστερών και ακόμα για τον ρόλο της Γερμανικής αστυνομίας σαν συμβούλου στις αστυνομικές καταπιεστικών καθεστώτων όπως της Τουρκίας του Νετμπελ.

Για την Ελλάδα και την Κύπρο τα σχέδια της Σοσιαλδημοκρατίας δεν είναι πολύ διαφορετικά. Αφού για χρόνια έστρεψαν την πλάτη στο ΠΑΣΟΚ και την ΕΔΕΚ για την «εξτρεμιστική» πολιτική τους, τώρα που το ΠΑΣΟΚ βρίσκεται στην εξουσία έχουν μετατραπεί σε καλούς φίλους και συναγωνιστές. Αφού απέτυχαν να τα συντρίψουν προσαθούν τώρα να τα κερδίσουν στην ρεφορμιστική πολιτική τους και να τα κάνουν ανίκανα να καθοδηγήσουν τις μάζες στις επαναστατικές συνθήκες που θ' ακολουθήσουν. Και φυσικά θάναι ετοιμοί να στρέψουν και πάλι την πλάτη όταν με την απογοήτευση των μαζών που θα φέρει μια ρεφορμιστική πολιτική, μια νέα δεξιά κυβέρνηση θα φέρει μια νέα περίοδο αντίδρασης.

Το τραγικό είναι πως το ΠΑΣΟΚ όσο και η ΕΔΕΚ φαίνονται να δέχονται πια τη Σοσιαλδημοκρατία σαν φυσικούς τους συμμάχους. Αντι ν' αναπτύξουν ολόπλευρα τις σχέσεις τους με τα Σοσιαλιστικά και Σοσιαλδημοκρατικά κόμματα της Ευρώπης που στο κάτω κάτω στηρίζονται στην εργατική τάξη αυτών των χωρών, περιορίζονται σε σχέσεις ήγησης, σε σχέσεις με ανθρώπους όπως του Β. Μπράντ που συνειδητά εμποδίζουν τις εργατικές μάζες να παίξουν τον ιστορικό τους ρόλο. Η επίσκεψη του Μπράντ στην Κύπρο και η ευνοϊκή αντιμετώπιση της από την ηγεσία της ΕΔΕΚ αποτελεί μια νέα καμπή στις δεξιά στροφές που το κόμμα πραγματοποιεί τα τελευταία χρόνια.

σοσιαλιστική

έκφραση

Η Σοσιαλιστική Έκφραση διατίθεται στα Γραφεία της :
Σ.Ε. Θεοκρίτου 6Ε Λευκωσία και στα περίπτερα.
Τηλ. 61553

Σοσιαλιστική Έκφραση
Τ.Κ. 5475 Λευκωσία
ΤΙΜΗ 75 μιλς
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Για ένα χρόνο: 24 φύλλα
Εσωτερικό: £2.600
Εξωτερικό:
Ελλάδα: £4.500
Ευρώπη: £5.100
Αμερική: £6.500

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ Σ. ΕΚΦΡΑΣΗΣ

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε ο αγώνα που διεξάγει η εφημερίδα μας. Με την ευκαιρία αυτή ευχαριστούμε και πάλι τους δεκάδες Σοσ. Έκφρασης που έγινε στη Λευκωσία στις 19 του Δεκέμβρη. Τα έσοδα από το χορό, που αναμένονται να φτάσουν τις χίλιες λίρες, αποτελούν σημαντικό ποσό για την ενίσχυση του

ΑΖΗΤΗΤΑ ΔΩΡΑ

Οι πιο κάτω λαχνοί κέρδισαν δώρα τα οποία παραμένουν αζήτητα:

Αρ. 1426, 2467, 3173, 1258, 754, 4855, 1308, 3887, 2597, 3256, 195, 2462, 4740, 3714, 2580, 3207, 1755, 4646, 3354, 4981, 2432, 2010, 1400.